

Vraag nr. 41
van 17 sep- tember 2004
van mevrouw MIET SMET

Maaiwerken langs Durme – Natuurschade

Ik verneem via de pers en de erkende natuurvereniging VZW Durme dat er in het verleden herhaaldelijk overlegd is tussen natuurverenigingen en de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) in verband met het maaien van dijkthaluds tijdens het broedseizoen (juni-juli). Daardoor werd er dan de laatste jaren volgens een natuurvriendelijk schema gemaaid : naast de kruinverharding over één maaibalkbreedte en bij onverharde dijken enkel de kruin. Tijdens de tweede maaibeurt in september, na het broedseizoen, werden zonder problemen grote delen van de taluds gemaaid, zodat degelijke controle van de staat van de dijk mogelijk werd.

In 2004 werden echter tussen 26 juni en 5 juli de meeste dijkthaluds volledig gemaaid tussen de dam door de Durme in Lokeren en de brug in Waasmunster. Waar vorig jaar ongeveer 2 meter naast de kruinverharding werd gemaaid, was dit in juni-juli 2004 gemiddeld ongeveer 10 meter.

Op de taluds van die dijken groeit een zeer gevarieerde vegetatie die in juni-juli veel broedsels herbergt. Omrekening van broedvogeltellingen in 2004 op de Durmedijk langs het reservaat Molsbroek in Lokeren wijst aan dat door die maaiwerken in 2004 ongeveer 140 broedsels werden verstoord of vernield. Hierbij veel kleine karekieten en bosrietzangers, maar ook o.m. witgesterde blauwborsten, een zeldzaam wouwaapje en een koekoeksjong. De schorren van de Durme en de dijken zijn trouwens opgenomen in het Europees Vogelrichtlijn- en Habitatgebied.

Zelfs na tussenkomsten van de VZW Durme werden nog volledige taluds gemaaid nabij Hamme Sint-Anna. Hoewel de VZW Durme, regionale vereniging voor natuur- en milieubeheer, gewezen had op het niet naleven van de zorgplicht bepaald in het decreet natuurbehoud en het overtreden van de wetgeving op de vogelbescherming.

Ook verder langs de Durme en de Schelde zouden delen van het dijkthalud in het broedseizoen gemaaid zijn door dezelfde aannemer.

1. Welke bepalingen zijn in het bestek van die

maaiwerken opgenomen over de te maaien oppervlakten in juni-juli ?

2. Indien niet conform dit bestek is gemaaid, is dit dan gebeurd in opdracht van een ambtenaar van de AWZ ?

Zo ja, welke maatregelen zijn genomen om in de toekomst dergelijke natuurvernielende maaiwerken te voorkomen ?

3. Indien niet conform dit bestek is gemaaid, is dit dan gebeurd door een al te drieste aannemer ?

Zo ja, zijn die maaiwerken al opgeleverd en wordt de aannemer betaald voor het uitvoeren van ongevraagde meerwerken ? Of zijn andere maatregelen genomen om in de toekomst dergelijke natuurvernielende maaiwerken te voorkomen ?

Antwoord

1. De bepalingen voor de zomermaaibeurt, zijnde de periode juni-juli, zijn in het bestek ondergebracht onder Deeltaak 3:

"De zomermaaibeurt, zijnde de periode na 15 juni. De riviortaluds worden niet gemaaid. De kruinbermen worden volledig gemaaid, ook eventueel aanwezig riet daarop. De landtaluds worden integraal gemaaid, behalve rietpartijen en zones met kruidvlier, waar de maaiwerken te beperken zijn tot op een afstand van 0,50 m van de kwestieuze zones."

Er kan worden gemaaid vanaf 15 juni overeenkomstig het bermdecreet.

2. Er werd helemaal niet tegen de voorschriften van het bestek in gewerkt. De maaiperiode opgelegd in het bermdecreet werd gerespecteerd. De landtaluds mogen volledig gemaaid worden. Eventueel kunnen plaatsen aangeduid worden waar niet gemaaid moet worden. In het bestek zijn de kwestieuze plaatsen waarover de klacht loopt niet met naam of plaatsaanduiding opgegeven.

Maar in principe dient uit het oogpunt van veiligheid de ganse dijk gemaaid te worden. Het gaat

hier immers over een overlooppdijk in het kader van het Sigmaplan. Verwilderde begroeiing op de taluds verzwakt de dijkconstructie aanzienlijk.

Voor de toekomst heeft de aannemer evenwel de opdracht gekregen om het toezichthoudend personeel elke dag 's morgens mee te delen waar de werken zullen aangevat worden, en wordt de te maaïen dijksectie nog eens overlopen. Bovendien werd gesteld dat er in principe, en dit tegen de bepalingen van het bestek in, op zaterdag niet meer mag gemaaid worden of, indien dit toch nodig zou blijken (weersomstandigheden), dit eerst gevraagd of gemeld moet worden zodat er geen onduidelijkheden zouden ontstaan rond bepaalde dijktracés of te maaïen oppervlakten.

3. De afdeling Zeeschelde heeft voor het uitvoeren van het maaibestek een nieuwe aannemer die in het eerste pachtjaar zit. Vooraf werd met de aannemer een volledige ronde van het district gedaan om aan te wijzen wat waar dient te gebeuren en op welke wijze. Deze afspraken werden nogmaals herhaald bij meer lokale ronden voorafgaand aan de uiteindelijke uitvoering van de werken. Beide malen werd de aannemer gevraagd om aan het Molsbroek de landzijde niet te maaïen, deze vraag staat evenwel niet op papier en is geen bestekseis.

De mondelinge opdracht vanuit de afdeling Zeeschelde werd slecht gecommuniceerd door de aannemer naar zijn eigen personeel.

De afdeling Zeeschelde wist niet dat de aannemer zaterdag 26 juni 2004 aan het maaïen was. Naar zijn zeggen wou hij de verloren tijd van die regenweek inhalen. Het bestek vermeldt evenwel niet dat er op zaterdag niet zou mogen gemaaid worden. Er was dan ook geen toezicht op de werken door de wachter op die bewuste zaterdag zodat er niet tijdig ingegrepen kon worden. VZW Durme heeft die zaterdag evenmin aan de alarmbel getrokken.

De maaïwerken van de eerste maaibeurt werden nog niet opgeleverd. De eindoplevering gebeurt op het einde van het pachtjaar. Eventuele overtredingen of foute uitvoeringen worden in mindering gebracht in de eindstaat.

Er zal naar de toekomst toe over gewaakt worden dat opdrachten om niet te maaïen in natuurgebieden, schriftelijk zullen bevestigd worden.